

DE CHRYSANTHEMUM

DOOR
A. L. GERRITSEN.

Ofschoon er ook in ons land, in 't wild, planten worden gevonden, die tot hetzelfde geslacht behooren als de bekende bloem, waarover we nu een en ander gaan vertellen, behoort de eigenlijke chrysanthemum thuis in Japan, het land van „de rijzende zon.” De naam van den bloem is afgeleid van het Grieksche woord chrysos, dat goud beteekent.

In 't Hollandsch zouden we haar dus eigenlijk goudsbloem moeten noemen. En met onze, nationale goudsbloem heeft, de kleur nu daargelaten, de chrysanthemum wel eenige overeenkomst.

In Japan staat de chrysanthemum in hoog aanzien. Daar wordt ze op groote schaal en met heel veel zorg aangekweekt en door den Japanschen Keizer werd in 1876 zelfs een ridderorde ingesteld die haar naam draagt en waarvan het insigne bestaat uit een afbeelding van deze door de Japanners vereerde bloem.

Wanneer de chrysanthemum naar Europa is overgebracht, is niet met zekerheid te zeggen. De Engelschen beweren dat dit reeds in de 13de eeuw door een Engelschman is geschied, en de Franschen beweren dat in 't jaar 1789 Pierre Blancard, een scheepskapitein uit Marseille, het eerste stekje uit China of Japan meebracht naar zijn vaderland.

In kleinen kring werd de chrysanthemum toen voortgekweekt. Maar veel aandacht werd aan de nieuwe plant niet geschonken. Geen wonder. In de vreeselijke dagen der Fransche revolutie hadden de Franschen wel aan ernstiger dingen te denken dan aan het overbrengen van een onbekende plant. Eerst nadat de rust en geregelder toestanden waren weergekeerd, werd aan het kweken der fraaie bloem meer zorg besteed.

Vernet, een bloemkweker te Toulouse, kwam op de gedachte zaad van de chrysanthemum te winnen en dat uit te zaaien, inplaats van door stekken en scheuren de plant te vermenigvuldigen. Tien jaren later waren er reeds 30 verschillende soorten van chrysanthemums en eer er 30 jaren verlopen waren telde men er reeds 300. Hoeveel er nu wel zijn?

't Is ongeloofelijk hoeveel verscheidenheid in vorm, grootte en kleur men door zorgvuldige kweeking en uitzoeken heeft weten te verkrijgen.

Op de tentoonstellingen, die altijd weer de moeite om er te gaan kijken ruimschoots loonen, vindt men er met groote en kleine bloemen, met stijve, gekrulde, opgerolde, in-een-gedraaide of slap neerhangende bloemblaadjes. En letterlijk alle denkbare tinten van wit en licht rose, paars of geel, tot diep donkere warme kleuren toe, komen bij deze fraaie, gevulde bloemen voor. Slechts ééne kleur, de blauwe, hebben de kweekers nog niet weten te verkrijgen. Trouwens daarvoor hebben ook de kweekers van rozen en dahlia's tot dusverre vergeefs hun best gedaan.

Dat de Japansche goudsbloem, zooals we de chrysanthemum eigenlijk wel konden noemen, zoo gezocht is, dankt ze voor een niet gering deel aan het feit, dat ze onze tuinen en vertrekken versieren komt, als haast alle andere bloemen hun tijd hebben gehad. Laat in het najaar en als het niet te hard vriest tot ver in den winter, prijken de mild-bloeiende chrysanthemums nog in volle pracht. En de meeste soorten behoeven niet of slechts heel weinig gedekt te worden om de planten in den winter over te houden.

